

[Bjørn Westh]

landbruget på flere områder, således at vi kan sige, at landbruget fra 1. januar 1984 pålægges ekstra udgifter, der skal betales hvert år – år efter år – med ca. 100 mill. kr.

Det hjælper heller ikke landmændene, at regeringen vil forhøje priserne på mælkeprodukter, således at 1 l mælk stiger med ca. 1 kr. pr. liter og 1 l yoghurt stiger endnu mere ved den nye beskatning. Det er forkert familiepolitisk. Det er heller ikke klogt landbrugspolitisk.

Alt dette bærer præg af, at regeringen ikke rigtig ved, hvordan den skal forholde sig over for et vigtigt erhverv som landbruget. Man tager lidt med den ene hånd og vil så give ud med den anden hånd igennem rentesaneringsloven. Men vil denne rentesaneringslov løse de problemer, der er i landbruget? Loven vil i hvert fald ikke løse de mere fremadrettede problemer, som jeg forstod landbrugsministeren også mener der er, for den tager overhovedet ikke hensyn til, hvordan det skal gå landmænd, der fremover skal investere. Det er ikke nogen finansieringsreform. Der er blot tale om rentetilskud i loven til allerede foretagne, op til 10 år gamle investeringer.

Man kan i øvrigt med rette spørge, om det er rigtigt at give tilskud til så gamle investeringer så mange år frem i tiden. Forslaget betyder, at samfundet i 1990'erne vil komme til at give tilskud til næsten 20 år gamle investeringer. Det er altid svært på retfærdig måde at finde det rigtige fordelingsgrundlag for offentlige tilskud. Sådanne vanskeligheder bliver forstørret mange gange, når der er tale om tilskud i så mange år som i dette forslag. Det er også med til at gøre os betænkelige ved forslaget.

Der er ikke ved lovforslaget tale om en gældsombytning, så nogle af landmændene kommer af med den gæld, som de, selv om de er dygtige, ikke kan magte.

Lovforslaget om rentesaneringsydelse kan betyde, at dygtige landmænd, der har store løbende underskud, vil kunne få et rentetilskud, der nedbringer underskuddet, men ikke fjerner det, og så er deres tilværelse egentlig ikke blevet så forfærdelig meget mere tryk.

Statsministeren talte i sin åbningstale om, at vi skulle anvende de midler, vi brugte fra samfundets side på erhvervslivet, mere selektivt, så vi sikrede os, at midlerne fik den øn-

skede effekt. Det mener vi ikke er tilfældet med rentesaneringsloven, og det er uheldigt.

Jeg vil i øvrigt gerne spørge landbrugsministeren: tror landbrugsministeren, at dette forslag løser landbrugets problemer? Jeg har bemærket, at mange konservative politikere, herunder også statsministeren, rundt omkring i landet har gjort gældende, at nu skal rentesaneringsloven vedtages, og når den er vedtaget, er det slut med specielle støtteordninger for landbruget. Er landbrugsministeren så sikker på, at den lov, han her foreslår, er så god, at landbruget ikke mere vil få behov for særlige ydelser? Og hvis han ikke er det, vil og tør landbrugsministeren så sige, at landbruget ikke kan komme igen og bede om yderligere nye, særlige ordninger for landbruget?

Jeg finder stadig, at det er en svaghed i lovforslaget, at det mere er kreditorerne end den vanskeligt stillede landmand, der får hjælp af loven. Jeg føler, at tilskud på mange måder bare går videre til f. eks. det pengeinstitut, der har lånt landmanden penge, og ikke til landmanden. Hans tilværelse bliver ikke lettere. Han vil risikere at få færre akkorder, fordi pengeinstitutterne vil kræve, at tilskuddene falder til dem.

Men jeg må sige, at det er et fremskridt, at der nu i loven er indført et behovskriterium. Det var der ikke i den tidligere lov. Jeg ved ikke, om det er en rimelig måde, det er indført på. Lovforslaget foreslår negativ konsolidering som et behovskriterium, men er det lige meget, hvilke afskrivninger man har brugt? Er det lige meget, hvilket privatforbrug man har haft, når den negative konsolidering skal udregnes? Begrebet behovskriterium gennem negativ konsolidering er noget forholdsvis nyt. Det må vi studere nærmere i udvalget.

Jeg vil også sige, at jeg finder, det er et fremskridt, at loven er ændret med hensyn til besætninger. Det er sådan nu, at tilskuddet reduceres, hvis der skal afhændes besætninger efter, at tilskud er opnået. Det skulle der ikke efter det tidligere lovforslag. Der skulle man beholde tilskuddet uændret, uanset om man havde besætningen eller ej.

Landsbladet karakteriserede den 29. juli 1983 den kritik, jeg havde fremført mod netop besætningsreglerne i det tidligere lovforslag, som værende et bagholdsangreb på landbruget. Nu ser jeg, at landbrugsministe-